

BÀI HỌC 8

HUYẾT VÔ TỘI

CÂU GỐC: “Và, đức tin là sự biết chắc vững vàng của những điều mình đang trông mong là bằng cố của những điều mình chẳng xem thấy” (Hê-bơ-rơ 11:1).

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Gióp 10; Ê-sai 53:6; Rô-ma 3:10-20; Gióp 15:14-16; Gióp 1:18-20; Ma-thi-ơ 6:34.*

Văn hào Albert Camus đã trần trọc thao thức với nan đề sự đau khổ của nhân loại, và trong cuốn *The Plague*, ông đã dùng bệnh dịch như là một biểu tượng của những hư hỏng mang đau thương đến cho con người. Đây là câu chuyện về một cậu bé bị chết đau đớn bởi bệnh dịch. Vị linh mục chứng kiến cái chết thê thảm ấy đã kết luận cùng vị y sĩ có mặt: “Thực trạng ghê tởm này thật khó lòng chấp nhận, bởi vì nó vượt quá tầm hiểu biết của con người. Nhưng có lẽ chúng ta nên chấp nhận và đón chào những gì chúng ta không hiểu.” Vị y sĩ giận dữ trả lời: “Không, thưa Cha. Tôi thì nhìn thấy ý tưởng chào đón một cách rất khác. Cho tới lúc chết tôi cũng sẽ không bao giờ đón chào một kế hoạch trong đó trẻ thơ phải bị tra tấn.” – Phỏng trích từ trang 218, *The Plague* (New York, 1991) của tác giả Albert Camus.

Câu chuyện ở trên nói lên những gì chúng ta đã đọc trong câu chuyện của ông Gióp: các bạn ông Gióp đã đưa ra các câu trả lời rất yếu ớt cho một vấn đề vô cùng phức tạp, mà ông Gióp cũng như vị bác sĩ biết là một bài toán học búa không có đáp số thỏa đáng. Và đó là thách đố cho chúng ta: làm sao tìm được lời giải đáp hữu lý cho một nan đề mà trong phần lớn nhiều trường hợp rất vô lý. Tuần này chúng ta sẽ tiếp tục đi tìm câu trả lời.

LỜI THAN TRÁCH CỦA ÔNG GIÓP

Các ông Ê-li-pha, Binh-đát và Sô-pha có phần đúng: Đức Chúa Trời thật sự có trừng trị kẻ ác. Tuy nhiên điểm ấy không áp dụng trong trường hợp của ông Gióp, vì Đức Chúa Trời không đang hành phạt ông cho tội lỗi của ông như Ngài đã làm với bọn Cô-rê, Đa-than và A-bi-ram. Nói cách khác, ông không “gieo gió, gặt bão”, vì ông là một người công chính như Đức Chúa Trời đã nhìn nhận (xin đọc Gióp 1:8), do đó không xứng đáng phải nhận lãnh tai ương, mà ông biết là không công bằng. Chính vì vậy mà các lời than vãn của ông thật đầy cay đắng.

Xin đọc Gióp đoạn 10. Ông thưa Chúa điều gì? Và tại sao điều ấy hết sức hợp lý khi chúng ta nghĩ tới hoàn cảnh của ông?

Trong lúc sầu não, phải chăng Cơ Đốc nhân cũng thốt lên những lời giống như lời ông Gióp? Đại khái là tại sao Chúa bận tâm dựng nên con làm chi? Tại sao Ngài đối xử với con như vậy? Hay nếu con chẳng bao giờ ra chào đời thì có lẽ tốt hơn là sống đời lao đao khổ sở như thế này?

Ông Gióp cảm thấy hết sức chua chát và cõi lòng tan vỡ, vì ông biết ông luôn trung tín với Chúa: “Dẫu Chúa biết tôi chẳng phải gian ác, Và không ai giải thoát khỏi tay Chúa?” (Gióp 10:7).

Ba bạn ông Gióp có thể nghĩ khác, nhưng sự thật là ông không bị khốn đốn do nơi tội lỗi của mình. Vậy tại sao ông bị khốn đốn? Sách Gióp cho chúng ta câu trả lời, nhưng câu trả lời ấy sẽ làm nhiều người vô cùng sửng sốt, vì nó hoàn toàn trái ngược với sự suy nghĩ thường tình của người đời: Ông Gióp gặp bao nhiêu tai họa khủng khiếp chính bởi vì ông quá công chính và trung tín với Chúa! Hai chương đầu trong sách Gióp chứng minh điểm này.

Tuy trường hợp của ông Gióp khá đặc biệt, nó cũng là trường hợp chung của nhân loại, đối diện với nan đề đau khổ, nhưng khổ hình ấy dường như quá to lớn và dường như không cân xứng với các tội vi phạm.

Chúng ta phải nói gì với một người cho rằng mình bị khổ nạn một cách bất công?

HUYẾT VÔ TỘI

Chúng ta hay nghe người ta nói về nạn đói đau khổ của những người “vô tội”. Thánh Kinh cũng dùng chữ “máu vô tội” (chẳng hạn như trong sách Ê-sai 59:7; Giê-rê-mi 22:17; và Giô-ên 3:19) cho một số trường hợp bị đánh đập, hay án mạng khi nạn nhân không đáng phải chịu. Để có thể ý thức trọn vẹn được ý nghĩa của khái niệm “máu vô tội”, chúng ta phải nhận thức rằng thế giới chúng ta đang sống là một nơi nhan nhản những trường hợp giống vậy.

Tuy nhiên Kinh Thánh cũng nói về loài người đầy dẫy tội lỗi. Khía cạnh này của Kinh Thánh đưa đến một đề tài thảo luận rất thích hợp về ý nghĩa của “máu vô tội”? Các nhà bình luận Kinh Thánh trong hàng trăm năm đã tranh luận sôi nổi về bản chất chính xác của mối liên hệ giữa con người và tội lỗi. Nếu mọi người đều đã phạm tội, đều đã vi phạm luật pháp Đức Chúa Trời, vậy còn ai là người thực sự vô tội? Thánh Kinh khẳng định rất rõ ràng về đề tài này, rằng linh hồn của tất cả mọi người đều bị hoen ố vì tội lỗi. Không phải tư tưởng này chỉ được phát hiện trong Tân Ước, nhưng chính ra được khai triển từ sự dạy dỗ của Cựu Ước.

Xin đọc I Các Vua 8:46; Thi thiên 51:5; Châm ngôn 20:9; Ê-sai 53:6; và Rô-ma 3:10-20. Các câu Kinh Thánh này dạy gì về tội lỗi?

Kinh Thánh rất sáng tỏ về đề tài này. Người nào đã từng nhận biết Đức Chúa Trời là Đấng toàn thiện và thánh khiết thì cũng nhận biết tình trạng tội lỗi của loài người như thế nào. Ai trong vòng chúng ta (chưa kể hài nhi và trẻ thơ) thực sự là người “vô tội”?

Nhưng đó không thực sự là trọng điểm ở đây. Đương nhiên vì ông Gióp mang nhân tính, nên có tội, và do đó cũng không trong sạch giống tình trạng tội nhân của các con ông. Nhưng trọng điểm là, dù sao đi nữa, ông hay các con ông cũng đâu có phạm tội ác tày trời nào đến đáng phải nhận lãnh cái hậu quả khủng khiếp mà họ đã lãnh? Phải chăng đây là câu hỏi bí hiểm về sự đau khổ mà muôn người đã phải thao thức phân vân? Các bạn của ông Gióp có thể tranh cãi sự bảo vệ của “thành lũy bùn đất” (Gióp 13:12), nhưng ông Gióp biết tận đáy lòng mình không đáng phải bị đọa đày.

Kinh nghiệm nhận biết Đức Chúa Trời cùng sự thánh thiện của Ngài mở mắt chúng ta thế nào trong việc nhìn nhận nhu cầu to lớn của chúng ta cho Thập Tự Giá? (Nhận thức này rất thật khi chúng ta tự thừa nhận bản tính tội lỗi của mình.)

NHỮNG CÁI CHẾT BẤT CÔNG

Xin đọc Gióp 15:14-16. Ông Ê-li-pha cho ông Gióp biết sự thật nào?

Một lần nữa ông Ê-li-pha nói lên lẽ thật về bản tính tội lỗi của tất cả mọi người, là một định luật không lay chuyển của đời sống trên trần gian. Sự đau khổ cũng giống như vậy! Chúng ta biết tất cả đau khổ của nhân loại đều đến từ tội lỗi, và đương nhiên Đức Chúa Trời có thể dùng nghịch cảnh chông gai để dạy chúng ta các bài học quan trọng. “Đức Chúa Trời vẫn hằng đặt con cái Ngài trong lò đau khổ để sự nóng của lò luyện có thể tách phần vô giá trị và cặn bã ra khỏi phần vàng ròng thật trong cá tánh của Cơ Đốc nhân.” – Phỏng trích từ trang 129, *Patriarchs and Prophets* của tác giả Ellen G. White.

Tuy nhiên hoạn nạn cũng tạo nên một nan đề khác sâu xa hơn, đó là khi nó không mang lại chút lợi ích nào, hay khi nó không kịp rèn luyện chí khí của những người bị nó giết quá nhanh. Rồi còn những ai chưa hề nghe danh Chúa hay biết đến đạo lý của Ngài, hay những người khác cảm thấy cay đắng, oán giận và thù ghét Đức Chúa Trời hơn vì bị đau khổ hành hạ. Chúng ta không nên gạt bỏ các trường hợp trên hay tìm cách giải thích qua loa, vì làm như vậy chúng ta có lẽ cũng phạm cùng một lỗi lầm như các bạn ông Gióp khi họ đổ lỗi cho ông về các tai họa ông gặp.

Ngoài ra, đâu là mục đích tốt lành khi thú vật bị thiêu sống lột da đẩy đau đớn trong những trận cháy rừng? Hay trong việc hàng ngàn người bị chết tức tưởi vì thiên tai động đất, bão lụt vô tình? Và còn biết bao triệu triệu người khác tử vong trong máu lửa chiến tranh? Những nạn nhân ấy đã học được bài học gì, hay gia đình họ đã học được bài học giá trị gì nếu cả nhà đều bị chết cùng một lúc? Đây cũng là câu hỏi liên quan đến 10 người con thiệt mạng của ông Gióp, cũng như liên quan đến các tội tớ của ông đã bị giết trong câu “lưỡi gươm giết các tội tớ” (Gióp 1:15), hay liên quan đến nhiều người và thú vật bị thiêu sống bởi “lửa của Đức Chúa Trời” (Gióp 1:16).

Ông Gióp và các bạn của ông đã học được bài học gì? Về phần Sa-tan thì đã bại trận như thế nào trước lòng trung kiên tuyệt đối của ông Gióp? Đoạn kết của các cuộc đời dệt bằng bi ai và nước mắt sao thật bất công! Mà thật vậy, các cuộc đời lầm xót xa ấy chẳng hưởng được chút công bằng nào, và đó là một điều sai quấy vô cùng.

Ngày nay chúng ta cũng đối diện với những thử thách tương tự. Một em bé 6 tuổi bị ung thư chết, một nữ sinh viên 20 tuổi bị kéo ra khỏi xe và bị hãm hiếp, một bà mẹ 35 tuổi có 3 con bị chết thảm khốc trong một tai nạn xe cộ, những trường hợp như vậy có công bình hay không? Chúng ta nghĩ sao về việc 19,000 người Nhật bị dè chết trong trận động đất ở Tohoku năm 2011? Có phải tất cả 19,000 người ấy đã phạm trọng tội nào tương xứng với hình phạt chết thảm của họ? Nếu câu trả lời là không, thì cái chết của họ thật không công bằng. Đây là những câu hỏi rất khó trả lời.

ĐỦ CHO NGÀY ẤY...

Xin đọc Gióp 1:18-20; Sáng thế Ký 4:8; Xuất Ê-díp-tô Ký 12:29, 30; II Sa-mu-ên 11:17; Giê-rê-mi 38:6; Ma-thi-ơ 14:10; Hê-bơ-rơ 11:35-38. Hãy suy nghĩ về các cái chết nhanh chóng trong các câu được liệt kê, rồi tự hỏi đời có công bằng đối với các người chết ấy không.

Thánh Kinh cho thấy một sự kiện phũ phàng về đời sống trong thế gian tội lỗi, ấy là điều ác và sự đau khổ là những gì rất thật hữu. Nếu chỉ đọc phớt qua, Thánh Kinh có thể cho ý tưởng sai lầm rằng đời sống ở thế gian công bằng và tốt đẹp, hay nếu chúng ta luôn tín trung với Chúa thì sẽ không bao giờ gặp nguy nan. Dĩ nhiên sống đời trung tín có phần thưởng riêng của nó, nhưng không có nghĩa nó có thể ngăn chặn hay làm hết được mọi khổ đau; cứ xem kinh nghiệm ông Gióp.

Trong Bài Giảng trên Núi, qua các thí dụ thiên nhiên, Đức Chúa Giê-su đã hùng hồn thuyết giáo lý do chúng ta đừng nên lo lắng sẽ ăn gì, uống gì hay mặc gì, nhưng hãy trông cậy nơi tình yêu tốt đẹp của Đức Chúa Trời để thỏa đáp các nhu cầu của chúng ta. Và rồi Ngài kết luận câu nói nổi tiếng sau đây: “Vậy, chớ lo lắng chi về ngày mai; vì ngày mai sẽ lo về việc ngày mai. Sự khó nhọc ngày nào đủ cho ngày ấy” (Ma-thi-ơ 6:34).

Xin lưu ý câu “Sự khó nhọc ngày nào đủ cho ngày ấy”, qua đó Đức Chúa Giê-su không phủ nhận sự hiện diện của sự khó nhọc (hay “xấu xa” theo chữ gốc Hy Lạp) trong đời sống chúng ta, ngay cả trong đời sống hằng ngày, nhưng trái lại, Ngài còn nhấn mạnh sự có mặt lì lợm của nó. Vì là Đấng Tạo Hóa, Ngài biết về quỹ vương và lực lượng của nó nhiều hơn bất cứ ai trong chúng ta, tuy chắc chắn tất cả chúng ta đều đã biết không ít về những nhiều nhưng xấu xa ở trần đời.

Ai mà chưa từng ít hay nhiều nếm mùi bất công của cuộc sống? Ghi nhớ lời cảnh báo của Đức Chúa Giê-su về các khó nhọc và xấu xa trong đời sống có thể an ủi và thêm sức cho chúng ta như thế nào?

NHỮNG ĐIỀU KHÔNG THẤY

Xin đọc Châm ngôn 3:5, là một câu rất quen thuộc. Câu châm ngôn này có lời nhắn nhủ quan trọng nào cho chúng ta, nhất là khi chúng ta đang suy gẫm về các điều mới học?

Trường hợp của ông Gióp dường như là một thí dụ hơi thái quá về tình chất khủng khiếp của khổ nạn, nhưng nó cho thấy sự đau khổ của con người ở trong một thế giới tội lỗi rất thật và rất kinh khủng. Thật ra chúng ta không cần phải đọc chuyện ông Gióp, hay ngay cả các chuyện khác trong Kinh Thánh mới biết được đau khổ cụ thể như thế nào, vì nó nhan nhản quanh chúng ta, và toàn thể nhân loại đều sống trong đau khổ. “Loài người bởi người nữ sanh ra, sống tạm ít ngày, bị đẩy dẩy sự khốn khổ. Người sanh ra như cỏ hoa, rồi bị phát; Người chạy qua như bóng, không ở lâu dài” (Gióp 14:1, 2).

Một lần nữa, nan đề mà chúng ta đang vật lộn là làm sao để giải thích sự đau khổ trên đời, nhất là những khổ nạn hết sức phi lý đối với chúng ta, trong ấy máu vô tội tuôn tràn. Như các chương đầu của sách Gióp tưởng thuật hay như những sách khác của Kinh Thánh ghi lại, Sa-tan có thật, và là thủ phạm của biết bao khổ đau. Cũng như những gì chúng ta đã học trong Bài Học 2, nhận biết về cuộc thiên ác đấu tranh vĩ đại giữa Đấng Cơ Đốc và Sa-tan giúp chúng ta rất nhiều để đối phó với điều ác trong thế giới.

Nói như vậy nhưng nhiều khi lý do của những việc xảy ra vẫn rất khó hiểu, đôi khi đơn giản chỉ vì bản chất phi lý của chúng. Trong những lúc như vậy, những lúc mà chúng ta không hiểu được hết hoàn cảnh, chúng ta nên tìm cách trông cậy nơi sự trọn lành của Đức Chúa Trời, dầu rằng chúng ta không có lời giải đáp dứt khoát, nhất là khi không nhìn thấy bất cứ kết quả lợi ích hay tốt đẹp nào từ tấm thảm kịch.

Sách Hê-bơ-rơ 11:1 có chép như vậy: “Và, đức tin là sự biết chắc vững vàng của những điều mình đang trông mong, là bằng cơ của những điều mình chẳng xem thấy.” Dựa trên những điều mình xem thấy được, làm thế nào để chúng ta có thể tìm cách trông cậy nơi Đức Chúa Trời đối với những điều mình chẳng xem thấy? Qua những gì chúng ta đã đọc trong sách Gióp, ông Gióp đã tìm phương cách nào để trông cậy nơi Đức Chúa Trời? Chúng ta cũng có thể dùng phương cách ấy không?

TỰ TƯỜNG BỒ TÚC:

Phần dẫn nhập của bài học Sa-bát tuần rồi bắt đầu bằng văn hào Albert Camus, người đã viết rất nhiều về nỗ lực của mình đi tìm câu trả lời cho sự đau khổ ở đời và ý nghĩa của đời sống. Như phần lớn người vô thần, ông đã không tìm được câu trả lời thỏa đáng và đã không hiểu gì hơn so với lúc bắt đầu, bằng chứng là câu kết luận nổi tiếng nhất của ông: “Chỉ có mỗi một nan đề triết lý nghiêm trọng duy nhất mà thôi, đó là sự tự sát. Cần thẩm định đời có đáng sống hay không đáng sống, tóm lại, là câu hỏi căn bản nhất của triết học.” – Phỏng trích từ trang 3, *The Myth of Sisyphus and Other Essays* (New York, Vintage Books, 1955).

Chắc chắn rằng nan đề đau khổ của nhân loại không phải là một điều dễ giải thích. Sách Gióp vén mở bức màn để hé lộ cho chúng ta chiêm ngưỡng một bối cảnh toàn diện hơn những cảnh trí phơi bày trong các sách khác, nhưng đầu thế, sau khi đọc xong sách Gióp, chúng ta vẫn còn nhiều thắc mắc. Tuy nhiên trong nỗ lực tìm lời giải đáp cho nan đề sự đau khổ, có một điểm khác biệt quan trọng giữa cuộc vật lộn của người hữu thần và người vô thần. Phải công nhận rằng nan đề sự đau khổ trở nên phức tạp hơn và khó giải thích hơn khi chúng ta tin nơi sự hiện diện của một Đấng toàn năng và toàn thiện, nhưng, ngược lại, Cơ Đốc nhân có được cái mà những người vô thần như ông Camus không có: ấy là kiến thức và các lời giải thích của Thánh Kinh. (Có bằng chứng ông Camus về sau đã muốn được báp-têm, nhưng không may lại thiệt mạng trong một tai nạn xe cộ trước đó.)

Chúng ta có niềm hy vọng rằng “Ngài sẽ lau ráo hết nước mắt khỏi mắt chúng, sẽ không có sự chết, cũng không có than khóc, kêu ca, hay là đau đớn nữa; vì những sự thứ nhất đã qua rồi” (Khải huyền 21:4). Ngay cả nếu một người không tin nơi lời hứa này hay nhiều lời hứa khác trong Kinh Thánh, người đó vẫn phải thừa nhận rằng, nếu có niềm hy vọng này trong lòng, thì ít nhất cuộc đời có lẽ sẽ phần nào tươi đẹp hơn, thay vì chỉ sống qua bao tranh đấu nhọc nhằn, để cuối cùng rồi cũng chỉ ra đi vĩnh viễn, không để lại một ý nghĩa gì.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Một trong các lý lẽ phủ nhận sự hiện diện của điều ác, đồng ý có điều ác, nhưng cũng tin trong thế giới có nhiều điều thiện hơn. Phản ứng đầu tiên đối với lý luận trên là câu hỏi: Làm sao ta biết chắc có nhiều điều thiện hơn điều ác? Làm thế nào để so sánh? Và câu hỏi Thứ Hai là: Ngay cả nếu nhận xét trên có đúng đi nữa thì ích lợi gì cho ông Gióp và nhiều nạn nhân khác đang vẫy vùng trong đại dương khổ đau?
2. Triết gia Đức Arthur Schopenhauer đã đề nghị một thí dụ rất rõ ràng để triệt hạ chủ trương cho rằng trong thế giới có sự quân bình giữa điều thiện và điều ác: “Giả sử khoái lạc trong thế giới nhiều hơn đau đớn, hoặc có sự quân bình giữa hai thực lực ấy. Vậy hãy để cho ai cố vũ cho ý tưởng vô tâm ấy hãy so sánh sự quân bình trong cảm giác của hai con thú, một con đang ăn thịt con kia.” Chúng ta nghĩ sao về ý tưởng cho rằng điều thiện cân bằng điều ác?